

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra Nyaars-Ønske i Danske Samfund

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Grundtvigs værker", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 7. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1843_740-txt-shoot-idm394.pdf (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

Handsken er kastet, ja, den er kastet fra begge Sider, og vi vil ikke, som Børn, trættes om, hvem der gjorde det først, ikke heller, som Philistere, tænke, at Kampen om *Slesvig* mellem *Dansk* og *Tydske* enten er Enkeltmands Værk, eller kan og skal afgjøres med Næver. Kampen har nemlig længe været "fra ifjor," og er aabenbar ligesaa gammel som *Naboskabet*, thi dermed begynder jo vor gamle *Rimkrønike* og vore endnu langt ældre *Folkesagn*, at *Dan* og *Angul* var *Brødre*, og at da *Jyden*, især *Sønder-Jyden*, ikke kunde bjerge sig for *Tydsken*, kaldte han *Dan* fra *Øerne* til *Hjelp*; og kunde *Sværdet* eller *Tiden* jævnet *Trætten*, da havde den været endt mange hundrede Aar før *Dannevirke* bygdes. Nei, med aabne *Øine*, rolige men ogsaa modige som *Mænd* vil vi betragte den gamle *Kampplads*, og ei indbilde os, vi med et *Slag* kan ende den lange *Trætte*, men haabe, at naar det kun er en *aaben Feide*, og vi veed at anvende de rette *Vaaben*, da vil vi ligesaavel nu, som i *Vermund* den *Gamles* og *Thyre Dannebods Dage*, være istand til at bevise, at *Eideren* er *Tydske* Grændse. *Middel-Alderen* er nemlig en *Mellem-Tid*, under hvis *løb* *Blodets Baand* tilsidst var nær ved aldeles at briste, og hvor *Folke-Aanden* vaagner i *Nyaars-Tiden*, spørger den slet ikke om *Middel-Alderens* *Inddelinger* og *Sværmerier*, men om de gamle *Landemærker* og *Slægtskaber*, efter *Ordsproget* fra *Arildstid*: før svige de *Svorne* end de *Baarne*, og medens vi derfor maae overlade det til vor fælles *Øvrighed*, hvorvidt den vil og kan forhjælpe *Dansken* i *Slesvig* til sin *naturlige Ret*, paastaae vi den ubeskaaret, paastaae, at *alt* det *Tydske*, der findes *herskende* i *Sønder-Jylland* er noget *Fremmed* og *Fiendtligt*, som vi derfor, med *Aandens* *Hjelp*, vil stræbe at fortrænge, og naar *Holstenerne* skriges *Ak* og *Vee* derover, da spørge vi dem smilende: om de har *anden Ret* end "den *Stærkeres*" enten til at kalde *Tydske* hvad før var *Dansk*, eller til at *fortydske* hvad end er *Dansk*, og om vi ikke, naar vi kan blive "de *Stærkere*," har *samme Ret* til igien at fordanske de *Fortydskede* og *dem selv* med? Vi spørge saa, *ingenlunde*, fordi vi kalde det "Ret," saavidt mueligt, at berøve *Nogen* sit *Modersmaal*, men fordi *Holstenerne* fripostig kalde det *Ret for sig*, men kalde det *Uret*, at *Dansken* sætter sig til *Modvæрге*, og kalder det en *himmelraabende Synd*, at vi, om vi kan, vil tilbagevinde hvad os er frataget, paastaae, at vi skal holde *Fred* med dem, mens de føre *Krig* med os, hvad jo aabenbar i *Tidens* *Længde* maatte skille os ikke blot ved det *Søndre*, men ogsaa ved det *Nørre Jylland* og tilsidst ved hele vor *Folkelige Tilværelse*. Vi veed jo nok, at *Holstenerne* tænker, de kan med en god *Samvittighed* stræbe *aandelig* at tilintetgiøre *Danmark*, fordi *Dansk* i deres *Mund* og *Øren* lyder ligesaa *plæt* som deres *eget Tydske*, og er i deres *Tanker* kun et *Almue-Sprog*, der hverken duer til at tale eller skrive om høie *Materier*, saa det var til vort eget *Gavn*, om vi blev forlorne *Høi-Tydskere*, ligesom de; men det er nu engang *ikke vor Anskuelse*, og vi ansee det *Slesvigske Element* i den *Danske Folkelighed* og i det fælles *Modersmaal* for aldeles uundværligt til den *Forklaring*, vi og vort *Sprog* gaae imøde, og kan umuelig opgive, fordi den mishager *Holstenerne* og *maaske alle Tydskere*. Det er nemlig engang saa i denne *Verden*, at *Enhver* er *sig selv nærmest*, saa, naar et *Folk* bliver sig selv bevidst, maa det, om galt skal være, heller holde dagligt *Slagsmaal* med sine *Naboer*, end opgive sine og sit *Sprogs Grændser* fra *Arilds-Tid*, da de er *Betingelsen*, om ikke altid for *Dets Liv*, saa dog altid for *Dets Sundhed* og *Livs-Lykke*, og finde nu de *Plattydske Holstenerne*, at selv de er *Høi-Tydskerne* og *Høi-Tydskerne* dem uundværlige til fælles *Udvikling* og *Forklaring*, da maae vi sagtens finde det ældgamle og frugtbare *Fællesskab* mellem *Anglerne* og os paa begge *Sider* uundværligt, og, saalænge vi kan røre os, kæmpe for det.